

ԾԱՂԻԿ ԵԱՐԱՐԸ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ԿՐ ԻՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՖԱՐՔԻ ԵՒ ԵԱՐԱՐ ՕՐԵՐՆ : — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 դրո արծաթ : — Վեցամսեայն 50. — Իւաւուաց համար 113 դրո : — Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տղը 5 դր :

ՈՐ ԵՒ Է ՃԱՄԱԿ ԿԱՄ ԳՐՈՒՔԻՆ ԱԷՏԲ Է ՈՒՂԵԼ ԱՆ ԱՐՏՈՑԱՏԷՐ ԵՒ ՏՅՈՐԷՆ ԱՆՏՈՆ ՍԱԲԱՆԱՆ , ԱԼԱՆԱ ՀԱՄԱՄ , ԳԻՆԿԻԼ ԵՐԵՐԳ ԽԱՆ ԵՐԿՐՈՂ ԵՐԿ ԹԻՆ 9 : ԽՐԱԳՐՈՒՔԻՆ ԵՄՆԱՆՈՒԱԾ ԳՐՈՒՔԻՆԻՖ ԵՍ ՀԵՆ ՏՐՈ ԻՐ :

ԹԻՒ 153 Բ. ՏԱՐԻ

1888

ՅՈՒՆԻՍ 25 ԵՍ.ԲՍ.Թ

Կը լսեմք թէ ի մօտոյ Համագումար ժողով պիտի գումարի Պատրիարքական ընտրելեաց ցանկ մը պատրաստելու համար :

Երուսաղիմայ Պատրիարք Ամեն Տ. Յարութիւն Սրբազան նախընթաց օրն այցելութիւն տուաւ Կրթական նախարար Վսեմ Միւնիֆ բաշայի :

Նորին Ամենապատուութիւն նոյն օրը Էվգաֆի և Ոստիկանութեան պաշտօնատուններն այ այցելեց , սակայն Վսեմ . նախարարք իւրեանց պաշտօնատեղիէն բացակայ կը գտնուէին :

Երուսաղիմայ Միաբանաց և այլ երեւելեաց կողմէ Ամեն Տ. Յարութիւն Սրբազանի ուղղեայ հեռագրոց ի պատասխան Ն. Սրբազնութիւն շնորհակարութեան նամակներ ուղղեր է :

Երուսաղիմայ կառավարիչ Վսեմ. Բէուֆ բաշա հեռագրաւ շնորհաւորած է Ամեն Տ. Յարութիւն սրբազանի յաթու Երուսաղիմայ Պատրիարքութեան ընտրութիւնն ու վաւերացումն :

Նորին Ամենապատուութիւն հեռագրաւ շնորհակարութիւն յայտնած է առ Վսեմ. Բէուֆ բաշայ :

Աղգ. Երեսփոխանական ժողովոյ գումարումը յետաձգուեր է, պատճառով թէ ժողովոյ հրաւիրագրերը պիտի ստորագրէ Տեղապահ Սրբազանն և Ն. գերապատուութեան պաշտօնն հաստատող հրամանագիրը տակաւին հասած չէ ի Պատրիարքարան և թէ նորընտիր Երեսփոխանաց տեղեկագիրք դեռ Մայր Դիւանին յանձնուած չեն. ուստի յառաջիկայ ուրբաթ օրուան թողուած է Երեսփոխանական ժողովոյ գումարումը :

Բերայ Բանկայթի գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ տօնախմբութեան առթիւ , Գերապատիւ Գարեգին Եպիսկոպոս Սրբանձտեանց Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ ի նոյն Եկեղեցւոյ ամսոյս 26 յառաջիկայ կիրակիէ առաւօտ :

Չայս կը ծանուցանենք ի տեղեկութիւն բարեպաշտ հասարակութեան :

Ուրախութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Սանիյէի երկրորդ աստիճան և չորրորդ

կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան շնորհել ազգային պատուաւոր վաճառականներէ Մեծ. Հարկնց նշան էֆէնտի :

Յաւօք սրտի կը ծանուցանենք թէ բազմահմուտ և բազմարդին

ՅՈՒՂԱՆՆԷՍ ՊՍՏՈՒԵԼԻ ՏԷՐՈՅԷՆՑ

յետ կարճատե հիւանդութեան հինգշաբթի օրն կնքեց իւր մահկանացուն ի հասակի 88 տարեկան , յանմխիթար սուգ համակելով բարեյիշատակ զաւակունքը , ազգականքը և ընդհանուր զինքը ճանչոյցներն :

Հանգուցելոյն մարմինը իւսկիւտար Սէլամիէի Ս. Խաչ Եկեղեցին վոխադրուելով , երէկի ուրբաթ օրն յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարուեցաւ և մարմինը ամփոփուեցաւ տեղւոյն գերեզմանատունը :

ՐԱՖՖԻ

ԵՒ ԻՒՐ ԽՆԿԱՐԿՈՒԻՒՄ

Դարձեալ երեքշաբթի օրուան Ա. րևելքի երրորդ երեսին մէջ Պ. Կ. Տիւրեան Պօլիս նստած՝ Բաթումէն՝ ինչպէս կարտասանէ ինք, նամակ մը հրատարակած էր ուրու պարունակութիւնը Պօլսեցոյ արժանապատուութիւնը իրնդրոյներքն թողած ըլլալուն, սոյն օրինակ յանդգնութիւն մը անպատասխանի թողուլ չուզեցինք:

Խնդիրն այն է թէ՛ ինչու համար հանդուցեալ պարոն Բաթիֆի դադարին համակրական ցոյցերուն չեն մասնակցած նա և առ հասարակ Տաճկաբնակ Հայերն մանաւանդ Կ. Պօլսեցիք:

ՏաճկաՀայքս լուրեալն արդէն ըզգացնել ուզած էինք՝ ինքզինքնին ամբողջ ուստահայոց տեղ դնող կարգ մը սարկաւազներու, որ իրենց բուրվառի մուխը ալ զմեզ խեղդելու աստիճան կողորդնիս լեցաւ, բայց այդ սարկաւազները ՏաճկաՀայոց այս նրբութիւնը չհասկնալով, սկսան ալ աւելի կիսատուածացնել իւրեանց դիւցազնը:

Թիֆլիզի մէջ Բաթիֆի անուն մէկը կայ եղեր որ մի քանի վէպեր յօրիներ է և թէ քեզէնցիկան գրող է եղեր: ՏաճկաՀայքս սովորութիւն չունինք մէկը իւր արժանիքէն բերապատիկ բարձր հռչակելու: Եթէ ինչպէս կըսէք՝ Պ. Բաթիֆի մատենագրութեան սիրողն ու դրդիչն եղաւ, առի Ռուսահայոց համար թերևս ճշմարիտ է, բայց ՏաճկաՀայոցս համար ձախ կողմի զէրօյի մը չափ անգամ նշանակութիւն չունի. և եթէ ստոյգն իմանալ կուզէք, Արևելք թերթը եթէ գոյութիւն չունենար, այդ կարգի անձանց խօսքն անգամ չէր ըլլար Պօլսեցոց մէջ:

Այսչափ մը հասկցնելէ յետոյ, տեսնենք թէ նամակագիրը ինչ կը մըրտակէ:

«Չայրացած են Ռուսահայք՝ ՏաճկաՀայոց և յատկապէս Կ. Պօլսեցոց «վրայ, և Արձագանգ շաբաթաթերթը «հաւատարմարար կը կատարէ իւր անուան վայել պաշտօնը՝ թարգման «հանդիսանալով այս ընդհանուր դայարայթին»

Կը տեսնէք եղածը. այժմ պիտի ստիպուինք զիշերները զուլպանիս չը

հանած ննջել . . . բայց շարունակենք — Այդ Տրեանք, որ հակառակ իւր մականունն կայնիլ չգիտեր բնաւ, կը յանդգնի Արձագանքի հետեւեալ դձուձ խօսքերն Տաճկահայոցս երեսին ըսել:

«Կ. Պօլսեցիքս գիտեն տեղի անտեղի, պահանջել համերաշխութիւն «փոխադարձ սերտ յարաբերութիւն «երկու հասարակութեանց մէջ, բայց «այս յարաբերութիւնը կիրագործեն «այն ժամանակ միայն, երբ հարկ կը «տեսնեն Ռուսահայոց հոն ու կարելի «չունեն շարժել»:

ՏաճկաՀայերն երբեք Ռուսահայոց գութն ու կարեկցութիւնը չեն շարժեր, այլ անոնց զգացնել կու տան իրենց պարտաւորութիւնը առ ընդհանուր ազգն: Այն ալ դեռ տասն տասներկու տարի է որ մասնակցիլ սկսան ընդհանուր հանդանակութեանց, անկէ առաջ պանդուխտ քահաներնին կու գային մուրալ Պօլսոյ փողոցներու մէջ:

ՏաճկաՀայերն, հարիւրաւոր տարիներէ իվեր է առանձինն հանգանակեց ու պատուարեց ընդհանուր ազգին սովեալներն ու թշուառներն: Պօլսոյ հրապարակադիրք առանց դավուելու և առանց ո և է ակնկալութեան մինչ այժմ սատարած են հանգանակութեանց, և չեն նմանիր Թիֆլիզի Արձագանքի և այլ հրապարակագրաց՝ որ ազգաւորութեան պէս ազգին միտքը կը սնանին և անոր աչքը կը հանեն, վիայ Ձէյթունի երեք հազար բուլլի հանգանակութիւնը:

Մեր վեհանձն լուրթնէն մեզ նախատելու իրաւունք ունենալ կը միտին այդ դատարանները, սակայն եթէ թերթնին ցաւելու ըլլայ, Տաճկահայոց կը դիմեն:

Նամակագիրը ՏաճկաՀայերը կը յորդորէ Բաթիֆի ցոյցուած անտարբերութեան սխալն ու զղել այն առթէն որ կը հայթայթեն եղեր մասնատողով մը կաղմբով, արժանալոյել արձան մը կանգնել իւրեանց մատենագրին:

«Թող Տաճկաստանցիք մասնակցին «Արեւածք այս մասին եղած հանգանակութեան կըսէ, թող արձանը կառուցուի հետադարձ իրենց միջոցներով»

Նախ պէտք է գիտնաք որ Պօլսեցիք շաղկապութեանց յալիչտակուե-

լով փայտէ, քարէ և հողէ կուռքերու բազին չեն կանգներ, այդպիսի ձեռնարկներու, Պօլսեցիք կարեկցական ժպիտով մը միայն կը մասնակցին. դուք միայնակ կանգնեցէք արձաննիզ և նորա պատուանդանին վրայ ոսկեզօծ տառերով փորագրեցէք — Տիֆլիսու սարկաւազներու խունկէն խեղդուող Բաթիֆի — և եթէ օտարական մը ձեզ հարցնէ թէ այս որո՞ւ արձանն է, ըսէք իրեն թէ — Անոց խաչագողերու հեղինակինն է:

Վ Է Պ

ԾԱՂԻԿՆԵՐՈՒ ԼԵԶՈՒՆ

(Նախորդ Խէւէն)

Արդ, երիտասարդ գծագրիչը անմիջապէս պալատան քէօշկերէ միոյն մէջ տեղաւորուեցաւ և ահա այդ վայրկենէն սկսելով յիշեալ սքանչելի բնակութեան հիւրերէ մին եղաւ:

Ժամը տասնէն մինչև կէս օր իրեն ծանրազին մետաղեայ ամաններով չամիչներ, կաթեղէններ և քաղցրաւենիներ կը բերէին, իրիկուան դէմ պտուղներէ կամ գալարեղէններէ թան, խորոված վառեակ, հաւկիթ, բանջարեղէն, և բիլաւ, որ տապկած մսի ու բրինձի խառնուրդ մ'է որուն մոլին են Պարսիկները:

Իշերը, իւր սեղանը առատօրէն կը բեռնաւորէր սուրճով, օշարակով, վարդեջրով և ամեն տեսակ ըմպելեօք որոնք արևելից երկնից ներքև, կեանքն աւելի հաճոյալից կընեն և միտքն ի խոհեր կը տանին:

Ժորժ ամենեկին ասանկ հիւրընկալութեան մը չէր հանդիպած:

Իրիկունը, երբ վերջալոյսն կը տարածուէր ցանկապատին մէջ և կրակախորհրդի ծառուղիներու մէջ, կը սիրէր պատուհանը բաց, ինքն ալ բռնիկ նրբամազ գորգերու վրայ հէշտօրէն երկնցած իւր երկայնարող Բլէթ ծըխել, և թողուլ իւր հոգին սաւառնիլ դէպ ի երևակայութեան անհուն ու անվերջ աշխարհներն:

Սոյն անքոյթ և մտամիտի ժամուն երկրէս բարձրացած բիւրաւոր աղմուկներուն մէջ կայ ներդաշնակութիւն մը որ մեզմօրէն կորսրէ սիրտն ու կը քընացնէ դայն:

Յաճախ Բօքնէտաին կուգար այ-

ցելի նորա սքանչացուցիչ մէկուսարանն ուր տեղ սօսիներու, եղևիններու, հոյներու* թանձրախիտ վարագոյրներու ետև ինքզինքը կը ծածկէր ամեն հայուածքներէ :

Կը խօսէին ամեն բանի վրայ, ժորժ չէր նայեր իւր մտքէն անցածն անկէ պահել, կը նկարագրէր անոր պտտած երկիրներն ճանչցած ժողովուրդներն, և իւր հայրենիքը :

Ամեն անգամ որ Ֆրանսայի խօսքն ընէր, կը յուզուէր, անցելոյն դառն կսկիծը սրտին վրայ քող մը կը ձգէր և աչքերն արտասուօք կը թանային :

Այլ այս յուզմունք սակաւատեւ էր և ժորժ կը վերագառնար այն չքնաղ և կորովախաղ զուարճութեան որ իւր բնաւորութեան հիմն էր :

Շահին պալատը բնակութիւն հաստատելէն ի վեր մեր երիտասարդ գրծագրիչն անգործ մնացած չունէր :

Բոքնէտտին կին մ'ունէր զոր կը սիրէր, և որ իւր սիրելագոյն թագուհին ըրած էր, իրաւ թէ բազմակնութիւնը պարսկական բարուց արտօնեալ է, և թէ Շահն իւր նախորդաց նման կարող էր բազմութիւ կանանց հետ կենակցիլ, սակայն կը սիրէր իւր կինը և իրեն բարի ամուսին կապրէր այն նուիրական շրջանակին մէջ զոր իւր շուրջը կը գծէր իւր մէկ հատիկ կինն ու զաւակները :

Ուստի իւր կանանցը իւր աչքին ոչ այլ ինչ էր բայց միայն զուտ պերճանաց առարկայ մը :

Այսու հանդերձ, և թերևս իսկ սոյն հանգամանաց պատճառաւ՝ Բօքնէտտին եզական փափաք մը ունեցաւ :

Կանանցը կը գտնուէին Պարսկաստանի ամենագեղ կիներն, ամեն որ նորեր կու գային, բոլորովին տեսակ մը գեղեցիկ հուրիներ, ոյք մեծաւ մասամբ իրենց մարց գողգող համբոյրներէն կորզուած, իրենց բնասնիքէն հեռանալով, կերթային իրենց երիտասարդութիւնն ու գեղեցկութիւնը այդ արտակարգ բնակութեան պարսպաց ետին փոստիցի :

Արդ Բօքնէտտին առաջարկեց երիտասարդ գծագրիչին ամբողջ կանանցի գեղուհեաց պատկերներով զարդարել այն պատկերասրահը որ ունէր պալատան մէջ և որ իւր կանանց գե-

ղեցկութիւններն ցուցնելովն հանդերձ իւր ժուժկալութեան արժանիքն ալ պիտի շողացնէր :

Այս առաջարկը պիտի թոյլատրէր ժորժի թափանցել արևելքի ամենաքօղարկեալ գաղտնեաց, ուստի բնաւ մերժել չի մտածեց :

Բայց, որովհետև ատանկ աշխատութիւն մը չէր կրնար մէկ օրուան մէջ իրագործուիլ, ուստի պարտաւորեցաւ իրեն օգնական հետն առնուլ Պարսիկ երիտասարդ մը հանճարեղ և վառվրուն երեսույլ, զոր օր մը դտեր էր երբ պալատին շուրջը կը դեղեկէր :

Այս պարսիկը Ալքէնտի կը կոչուէր և քանի մը օրէ ի վեր միայն Ապահան կը գանուէր :

Ալքէնտի ոչ ներկել գիտէր և ոչ գծագրել, սակայն առջի օրէն իսկ ժորժի այնչափ անձնուէր, և անոր հաճելի լինելու այնչափ մտադիր էր, որ գծագրիչը ինչ տեսնի մէջ ամենալաւ օգուտ քաղէր : Սկսաւ իւր ներկերը ճգմելու, վրձինները մաքրելու, ծրկպամորճը վառելու, վերջապէս ամեն բանի գործածել զայն :

Ալքէնտի ամենափոքր դժգոհութիւն մ'անգամ չէր ցուցներ, անտրտունջ կերթար ու կու գար, և իւր վարպետին բարի ինչպէս նաև դէշ սովորութեանց կը կաղապարուէր :

Ժորժ այսպիսի ծառայ մը ձեռք անցունելուն վրայ չէր կրնար ինքզինքը չի շնորհաւորել :

Ատոնց վրայ աւելցուր նաև որ Ալքէնտի անձնապէս բարեկազմ էր, հազիւ քրան տարեկան կար, աչքը եռանդոտ և քօղցրահայեաց էր միանգամայն, եփենտտի նման սև մազերը դուրս կը ցայտեցնէր իւր այտերուն դարկութիւնը, և բոլոր դիմագծութիւնը վեհութեան մասնաւոր բան մը կարտայայտէր :

Արդէն երկու շաբաթէ ի վեր ժորժ կանանցին մէջ կ'աշխատէր. առջի օրերը Բօքնէտտին հետն ընկերացաւ սակայն ճշմարիտ է որ սիրեցեալ թագուհին դժգոհ երևաց ընդ այս, ինչու որ, երկրորդ շաբաթէն սկսեալ գծագրիչը կատարելապէս ազատ թողուցաւ, ուստի առանց երբէք հսկողութեան մը ենթակայ լինելու կրցաւ հոն մտնել ու ելլել :

Մեծ սրահ մը իւր տրամագրու-

թեան ներքև դրուած էր, և մէն մի կին ըստ կարգին կու գար հոն իւր պատկերը նկարել տալու :

Պատմութեան հաւատարիմ մնալու համար, պարտինք ըսել թէ ի սկզբան ժորժ զինքն յուզեալ զգաց : Այս ամեն գեղեցիկ կանանց տեսքը դոյզն ինչ զինքը տախնուվրայ ըրեր էին, սակայն դիւրաւ զսպեց իւր առաջին զգացումները, և քիչ ատենէն, բոլորովին իւր արուեստին մտադիր, այլ ևս իրեն համայուած աշխատանաց գործադրութիւնը փութացուց և իւր տաղանդին արժանի գործ մը չինել միայն մտածեց :

Հասարակօրէն, առտուն կանանց կը մտնէր և երեկոյն միայն դուրս կելլէր, զգուշութեամբ մէկտեղ քէօք տանելով նոյն օրուան գծագրածը : Անդ կը գտնէր իւր հաւատարիմ Ալքէնտին, որուն հետ կանցուէր դիչերուան մնացորդը. երբ Շահը չի գար այցելութեան :

Կը սիրէր ժորժ զԱլքէնտի, երիտասարդ Պարսիկը իրեն համար միայն սպասաւոր մը չէր, այլ գրեթէ բարեկամ մը : Երկուքեան իսկ սլատուհանին առջև նստած, ժամերով կը ծխէին, Շիրաղի գինի կամ սառուցեալ օշարակ կը խմէին, և մտերմական խօսակցութիւններով ինքզինքնին կը մոռնային, Ալքէնտի երբէք ետ չէր մնար մտացիլ և զուարթալից լինելէ :

Իրիկուն մը ժորժ սովորականէն աւելի կանուխ վերագարձաւ մէկտեղ բերելով կանոնացի չքնաղագոյն կանանց միոյն կենդանագիրը զոր լմնցընելու ժամանակ չէր ունեցած : Ալքէնտի այն կտաւին վրայ նայած՝ ատեն գոհունակութիւնը երեսէն երկու սկըսաւ, վարպետը այս գոհունակութեան պատճառը հարցուց, երիտասարդ Պարսիկը ժպտեցաւ և աչքը երկինք վերուց :

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

Ազատ լինելէ գաղբելու համար սիրելը բաւական է : Բօքնէտտ

Կանանց գեղեցկութիւնը տասն և հինգէն մինչև երեսուն կը տևէ, այսինքն, իրենց ազդեցութիւննին կը

* Գրգըճքք աղածը :

գազրի այն վայրկենին երբ խոհակա-
նութիւնը կը հասնի. Աւֆօն-Բա-

Աղաչանք և պաղատանք ունին եր-
բեմն կարողութիւն սէրը շահելու. այլ
երբէք զայն յիշեցնելու կարողութիւնը
չունին. Լէնկա-

Աղջիկներն աւելի դիւրաւ կը սով-
րին զգալ քան թէ մտածել. Վօլֆ-

Օրիորդներն տենչանօք կը փափա-
քին ամուսնանալ, զի ամուսնացելոց
վրայ նայելով կը դատեն, նման այն
ճնճղուկին, որ իւր նմաններէն միոյն
դեղեցիկ վանդակի մը մէջ թռչտիլը
տեսնելով կըսէ - Ահա աշխարհի եր-
ջանկագոյն ճնճղուկներէ մին:

Բօլշարե-

Պզտիկ տղայ մը, տղայ մ'է միայն,
սակայն փոքրիկ աղջիկ մը փոքրագոյն
կին մ'է միանգամայն. Աւֆօն Բա-

Աղջիկներն կաղիններու կը նմանին
որոց մինչև որ կեղևնին չը կտարես.
որդը երևան չերներ: Նոյն

Մէկ աղջիկ՝ բաւական աղջիկ. եր-
կու աղջիկ՝ շատ աղջիկ. իսկ երեք
աղջիկ ու մէկ կնիկ՝ խենթեցնեն ըզ-
հայրիկ: Արաւի
Վ. Բ.

ՈՒՃՈՒՉ ԱՐՍԱ

Գատը գէօյտէ Բէքմէզ օղ-
լու թարլասը թարափընտա
Օսման ազա մահալլէսինտէ
21 նօմբրօ իլէ մուրագգամ
110 արչըն պիր արսա էհ-
վէն ֆիյաթլէ սաթլըգ օ-
լուպ, թալիպլիսինին զագէ-
թամըզ իտարէ խանէսինէ
մուրաճաաթ էյլէ-մէլէրի ի-
լան օլունուր:

ԷՎՃԻՄԵՆԼԻՔ

(Կէլէն նիսիտէն)

Պիղիմ էվճիմէնլէր շմէնտըֆէրին
կէլմէսինէ պէքլէմէք իւզրէ, ըիւզկեա-
րա թուրքուլուչ դավագ աղածը կի-
պի սալընպ սուրմաքտա իտիլէր,
պէրէքեաթ վէրսին օ արա մահալլէ
պէքճիսի օրտան կէչէրքէն պուկարը
կէօրէրէք սօրտու:

—Օրտա նէ տուրուեօրսունը,
—Սամաթիայա կիտէճէլիլ, շըմէն-
տըֆէրէ պէքլէյօրուլ:

—Սօն թրէն կէչէլի պիր պուչուք
սահաթ օլտու, արթըք եարըն սապա-
հա պէքլէլին:

—Սօն թրէն կէչտի մի... իշտէ
պու ֆէնա հավատիս, շիմտի նէ եա-
բաճաղըց Սիոս աղա:

—Ոտամ հավա կիւզէլ տիր, եա-
վաչ եավաչ եօրիւյէրէք կիտէրիլ:

—Էյի ամա պու գատար եիւքիւ
օրաեա գատար նասըլ թաշըմալը, ագ-
սի օլաճաք, էվտէն սօխ չունինք տէ-
տիլէր սէղիլ օգկատա սօղան ալտըք:

—Վայ, վայ, վայ. եիրմի էնկինար
լա սէքիլ օգկա սօղանը, պիր զար-
զավաթը պէկիրի տէ դօր կէօթիւրիւր
պունտան Սամաթիաեա:

—Խամ թէքլիֆ տիր ամա չու սօ-
ղանը սէն եիւքլէնսէն օլմա՞ղ մը:

—Պէնտէ եիւք եօքմը, թօրպատա
իւչ օգկա էթ իլէ իքի օգկա թագէ
ֆասուլեա վար:

—Էյ շիմտի նասըլ եարալըմ:

—Պագ նէ եարարըզ Արթին աղա
շիմտի շունտան շըմէնտըֆէր եօլուն-
տան եօլու թուրքըզ, Նէնի գաբու-
տա Գաֆէսլինին մէյհանէսինի աշտը-
րըր, պիր եիւզ տիրէմլիք շիչէ սօլտուր
թուրըզ, օնտան եավաչ եավաչ եօլա
չըքարըզ, եօրուլտուքճա եօլտա օ-
թուրուր չաքարըզ:

—Պու լագըրսընս պօնճօրնօմ վար:
Պէօյլէճէ գավլի գարար էթտիք-
տէն սօղրա, էօնլէրինտէ գիւմպէթ վար
եօլու եիւքսէքտէն աաթլարընք ա-
լարագ, եօլա ըիվան օլտուլար:

Գաֆէսլի մէյհանէսինէ եադաշտըզ
լարընտա Արթին աղա արգատաշընս
տէտի:

—Եահու պէնիմ եիւքիւմ բէք ա-
ղըր տըր, եիւզ տիրէմլիք շիչէ ազ
կէլէճէք, եարըմ օգկայ տօլտուրթա-
լըմ:

—Օրասը գօլայ, եալընըզ տիւշիւ-
նիւեօրում քի պու վագըթ գարըլը
աչաճագ մը:

—Գաբըլը աշտըրմաեը պէնտէն
պիլ, էլվէրիք քի Ավրամ սէսիմի ալ-
սըն թագկէսինտէ եաթաղընտան ֆրը-
լանըպ գարուլու աչմասը պիր օլուր:

Պէօյլէճէ գօնույարագտան, գա-
ղասըզ ուն տէյիւմէնինին էօնլէնէ կէլ-

տիքլէրինտէ շըմէնտըֆէր բարմագլը-
ղընտան մահալլէյէ կէչէճէք էսնալէ-
րինտէ էյիլմէք լաղըմ կէլտիկինտէն
Արթին աղա եիւքիւնին աղըրըղըն-
տան բիւսպիւթիւն եիւզիւ գօլու եէրէ
տէվրիլտի վէ սըրթընտաքի թօրպա
պիր եանա էնկինարլար տա տիկէր եա-
նա տաղըլըվէրաի:

—Արթին աղա, պիր թարափըն
ինճինտիմի:

—Նօք պիր շէյ օլմատըմ, չու է-
լիմտէն թուրթ տա աեաղա գալգայըմ:

—Տուր իլքին քէնտիմի պիր թար-
թայըմ, զէրէ սէնի գալտըրայըմ տէյի
պէնտէ տիւշէրսէմ. սօնրա նէ սէն գալ-
գապիլիսին, նէ պէն:

Վէլ հասըլ Սիոս աղա թէրագիտինի
պուլարագ կիւճ հալ արգատըշընք ա-
եաղա գալտըրտը վէ թօրպասընք եէ-
նիտէն եիւքլէնիպ էնկինարլարը ալտը
վէ նիհայէթ գաֆէսլի մէյխանէսինին
գաբըսը էօնլէնէ վարտըլար:

—Հայտէ պագալըմ Արթին աղա,
չու սէսինի չըգար տա գաբուեու աչ-
սըն:

—Ուստա Ավրամ... գաբըլը աչ
չու մէճիտիէի ալ տա պիլգէ եարըմ
օգկալըզ պիր շիչէ բագը տօլտուր:

—Շիմտի կէլիյօրում էֆէնտիմ,
տուրուն պիր ազ լամպաեը եագայըմ:

—Կէօրտիւն միւ Սիոս աղա, սէսի-
մի ալտըզ կիպի նասըլ գաբուլը ա-
չըեօր:

—Օ սէնին սէսինի տէյիլ, պէրէ-
քեաթ վէրսին քի մէճիտիէնին սէսի-
նի ալտը տա գաբուլը աչըյօր:

Պու արա մէյխանէճի գաբըլը ա-
րալըզ էտէրէք իլքին մէճիտիէյի ալ-
տըգտան սօղրա եարըմ օգկայ բագը
տօլու պիր շիչէ թէսլիմ էթտի:

—Արթըք սանա զահմէթ տիր բա-
րանըն գուսուրունը եարըն կէլ վէրէ-
յիմ:

Օլուր, տէյերէք բագը շիչէսինի
Սիոս աղա ալտը վէ եինէ եօլա չըգըպ
պօստանյարա վասըլ օլտուքլարընտա
Արթին աղա արգատաշընս տէտի:

—Պիրատէր շունտա պիր մօլա վէ-
րէլիմ, պէն ֆէնա եօրուլտում:

—Էյի տէտին. պագընտը գատէհ
ալմայա ունութուր:

—Ոտամ սէն տէ տիւտիւկ էտէ-
րիլ, սէն վէր շու շիչէի պանս:

—Սու եօք, օնու նասըլ էտէճէլիզ:
—Հա պաք, իչտէ օ պէլա, կէլ պաք քի պէն տէ պու բիրսիզի սու սուղ իչէմէմ:

—Պուլտուամ արգատաչ, գարչը մըղտաքի պահճէնին պօստան գուեու սունըն նավուզու վար, կիտէլիմ հավուզ պաչընտա չագալըմ:

էյի տէտին տիչէրէք պու իքի էվ ճիմէնիէր թօրպալարընը վէ էնկինար լարը եօլուն քէնարընա պրաղըպ հա վուզուն պաչընա կիթտիլէր վէ պաղ չէպանլարըն սէպգէ եայքատըլարը աճը սու իլէ պաչլատըլար չաքմաղա. Ձաթէն զիյատէ իչմիչ օլուպ, եարըմ օգկալըգ շիչիլ տէ պիթիթիլէր իսէ պուրունլարընը կէօրմէզ պիր հալտէ սէրհօչ օլարաք, թօրպալարը վէ էնկի նարլարը եօլուն քէնարընտա ունու տուպ Սամաթիա եօլունու էլէ ալտը լար:

—Սի . . Սիոս աղա, բա . . բողքընըն գուվէթիէն պաքքի պի . . պիր գաչ թանէ բարլաթտըղըմ կիպի, հա . . հա ֆիֆէնտիմ:

—Պու . . պուտա էօլլէ .

Կիճէնին սաաթ տէօրտիւնտէ պէր պատ հալտէ պունլար Սամաթիաեա եէթիչէրէք, էվէ կիթմէք իւղրէ վէ տալաչըպ ալըլտըլար, Արթին աղա գա լէ գաքըսը եանընտա պուլունան չէչ մէտէն պիր սու իչտի վէ չէչմէ թաչը նըն իւղրէրինէ օթուրուպ սըղա գալտը: Սիոս աղա հէլէ քի էվին գաքըսընը պուլա պիլտի վէ պիր հալլի վագըթ չալտըքտան սօղրա, էվտէքիլէր ուեա նարաք գաքընըն իրինի չէքիպ աչտը լար. Սիոս աղա նէրտիվէնին տուվար լարընը թութարաք գազասըգ եօքարը չըքտը:

—Գա կէնէ աս ինչ հալ ես մտեր, աս միջօք կէս գիչերնեքը ո՛ւր ես:

—Սու . . սուս եղիր կընիկ, շը . . շըմէնտըֆէրին չը հասայ .

—Հէմէն չը հասնիք չը կատարիք ատտար խմելու, աս գիչեր չօճուինեք. բով անօթի պաուկեր ենք, ո՛ւր է միս պիտի պէրէիր:

—Միս մի . . հա՛, սօ . . սօպրա. կը վարը ավուն ճը . . ճգած եմ, ինչիր վերցուր կա . . կատուն չը գպչի:

էհլի տէրհալ աչաղը ինտիիտէտէ ավուտա թօրպայա պէնղէր պիր շէյ պուլամաուղընտան, եօգարը չըքտը քի

Սիոս աղաեա թօրպայը նէրէյէ գօյ մուչ օլտուղընը սօրսուն, ֆագաթ Սի ոս աղայը տէրին պիր ուլգուտա պուլ տու:

Տէվրի կիւնիւ չարչրտա, Սիոս աղա Արթին աղայը կէօրտիւկիւնտէ տէտի:

—Ագչամ պիր հալէ կէլմիչիմ քի պիրատէր սօրմա արթըք:

—Ես պէն, սէօզ իչիմիզտէ գալ պին, պու սապահ ուեանայըմ քի նէր տէ օլսամ պէլէնիթին, գալէ գարը պընըն եանընտաքի չէչմէնին գուրնա պընըն իչինտէ սըվմըչըմ:

—Ամմա էտէրսին հա, հօչ պէնտէ էվի պուլապիլտիմ ամա, հիչ պուլմա սամ պին գաթ էյի օլուրըտը, թօր պալարը նէրէյէ պըրաքտըղըմըզ հաթ ըրնտա՛մը:

—Դէ կէղէր . . . հա կէրչէք պէն էնկինարտա արվըլտըմ:

—Պագարըմ քի սէնին տէ տայիմա էվճիմէնիլիլին հաթըրնա կէլիր:

—Սօն թրէնի գաչըրմամըչ օլսաք. պունլարըն պիրի օլմագըտը:

—Սօն թրէնին գապահաթը եօք, շու հանի սէն տէյօրուտըն քի՛ հէքի մին պիրի բագը շարապ իչմէք քիւլ լիւյէն զարար տըր եագմըչ տէյի եա:

—Էվէթ, ուստա Սեպուհըն տիւք քեանընտա օգուեօրլար ըտը:

—Պէն օ հէքիմին տէտիլի սօղըու տըր տիյէճէլիմ, գիրա էօլչիւ իլէ ի չիլիրսէ զարար եօք ամա, պիր իչիլ մէյէ պաչանըրսա օնա էօլչիւ գօյա ճաք ատամ տահա տօղմամըչ տըր, օ նուն էյիսի մի, պիր տահա աղըքմա գօյմաեաճաղըմ:

Պէն տէ էօլլէ տէյերէք, պու իքի ահպապ օ կիւնտէն պէրի տիր իչլի իչմէյի քեամիլէն թէրք իտէրէք, ճիտ տի էվճիմէնիլէր օլտուլար:

Ա Թ Է Շ Կ Ի Ճ Է Ս Ի

Էսկի Եունանիլէրտէն գալմա իչպու աթէչ եագմաք ատէթի, Բուվարտան եավաչ եավաչ սայիր միլլէթիլէրէ տա խի սիրայէթ իտէրէք, շիմտի բուվար տան զիյատէ տիկէր միլլէթիլէր պաչ լատըլար Աթէչ կիճէսի եարմաեա:

Օն պէչ եիրմի սէնէ մուգատտէմ, աթէչ կիճէսի զիյնէթիլին էն թան թանալըսը Թարապիտա վուգու պու

լուրըտը, ֆագաթ սէնէլէր միւրուրի իլէ Թարապիտան էսկի էհէմմիլէթի ինգըրաղ պուլմուչ տըր. շիմտի Սա մաթիատա՛ Խիւտա ալիմ, աթէչ կիպի աթէչ կիճէսի եարմաքտատըլար:

Չըքան բէնչչէմպիհ կիճէսի Սամա թիանըն վարօր իսկէլէսինին իւթիւ, վէ շըմէնտըֆէր եօլու իւղրէրինտէ, վէ տէնիզին իւստիւնտէ սէրափա գալըգ լարըլա՛ գարը գըղան պինլէրճէ ահալի աթէչ կիճէսի թէմաչասընա չըքմըչլար ըտը:

Էվէլինտէն իլանը մախսուս իլէ ա հալիլէ եէվմը մէզքիւր կիճէսի իչլին թէրթիպ օլունան աթէչ օլունլարը, վէ պիր գալըղըն եանաճաղընը, վէ ալէա պիր մուղիգանըն թէղաննի իտէճէկինի իլան էթմիչ օլտուգլարընտան, Միրի ճան աղա ագչամա չարչրտան էվէ տէօնտիւլիւնտէ էհլի Ուստիկ հանըմ գալըլաեարաք տէտի:

—Միրիճան աղա գիտես աս գիչեր աթէչ կիճէսիլ է եղեր:

—Էյ ինչ ընեմ, ինձի ֆայտա մը ունի:

—Վարօր իսկէլէսիլին կլոսի կա զինօն խըլախ ֆիչէնկ օյինինեք պիտի ըլլայ եղեր, կրակէ առապ մը տէյիրմէն պիտի տաուցունէ կըսեն կոր:

—Բեզ խաբեր են, հիչ կրակէ առապ կըլլայ:

—Էյ չլիտեմ աս գիչեր մեզ գա զինօն պիտի տանիս, քովի Բուլանդի հանմն ալ պիտի երթայ պարապար կեր թանք:

—Ես խենդ չեմ քի անանկ խըուըչ խալապալըլի մէջ ֆամիլեա տանիմ:

—Խալապալըլը մե՞ղի ինչ, մենք հեռուն գէօչէմը կընստինք սէյիր կընենք ախճիլիներն ալ բէք եավար կըլլան կոր զաւալընները առտվընէ մինչօք իրիկուն չորս պատին մէջն են մնացեր, անոնք ալ ճահիլ են նէ . .

—Ճանըմ բէք աղէկ տանիմ ամա ետքը բահաթսըղ պիտի ըլլաք:

Մենք ըրահաթսըղ չենք ըլլար տէ յերէք, Ուստիկ հանըմ օ ագչամըսը վագթիւնտէն էվէլ թատամը հաղըրլատը վէ եէմէքտէն սօղրա Միրիճան աղա գօնչուլարը Բուլանդի հանըմ վէ գըղ լարը պիրլիքտէ օլարաք ֆամիլեասընը ալըպ, վարօր իսկէլէսի գաղինսուսըն եօլունը էլէ ալտը:

—Գա աս ինչէնի ինսան Բուլանդի

հանրմ հիմայ խելքիս կուգայ, գա ախ-
ճիկներ թօփ գայեցէք:

—Հէմէն էրկու աշկըդ քէօռնայ
մարդ:

—Գա ինչ եղաւ Գալինիկ:

—Սա էրկան պօյլու մարդը թեկիս
կամիտ մը տրաւ օր ցաւէն մարիկ մարիկ
պերաւ իս, տահա տեղը կը կոտտայ
կոր:

Պու արա իքի սըլըք տէլիքանլը-
լար պիչարէ գըզլարըն իւտիւնէ տիւ-
չէրճէսինէ եանլարընտան կէչէրէք,
աթիտէքի հարֆէնտազլըզը էթտիլէր:

—Էյ շիմտի աղնատըմ քի պու ագ-
չամ աթէչ կէճէսիտիր, նէ գատար ա-
թէչ բարչալարը վարսա բիյաճանա չըք-
մըչլար:

—Մօ եավաչ թիւնիւյիւմիւ եըր-
թաճաքսըն:

—Գա ախճիկ, ճուղապ մի տար:

—Էյ երնաւոր թագաւոր մէյմը ել-
լէինք սա խալապալըլէն:

—Իչտէ աթէչ կէճէսիդ առ տէ
նստէ:

—Սման Միրիճան աղա դուն ալ
աս էօրքէյիս առան իս խըզարմիչ մը-
նեը:

—Գա տուտու թուռնիւռիս կապը
քաղուեցաւ պիտի իյնայ, ուսուլով մը
սըվիկայ կապէ քիչ մը:

—Փրկիչին խենդն էի գահէրքի աս
խալապալըլին մէջը կայնիմ թուռնիւրդ
պիտի կապեմ, մէկ ձեռքդ պէլ-
լիսիդ մը էտիդ տիր տէ մինչօք կաղինօ
երթալինս պարտըկէ, հոն ուսուլով մը
կը կապեմ:

Վէլ հասըլ պու թազըմ կիւճ հալ
գաղինօյեա վասլ օլտուլար վէ պիր
չէյրէկ գատար աեագտա գայտըքտան
սօղրա նիհայթէթ պիրէր սանտալեա պու
լուպ օթուրտուլար:

—Օլս, Բրլանդի հանըմ սա ծովին
աղւորութիւնը նայէ:

—Մարդ ամեն կիչեր կայ սանկս
նստի, գա սա ծովին օրթայինը ինչ է:

—Իչտէ թէրսխանայէն բերած խա-
յըլինին է աս դիչեր պիտի վառեն:

—Գա տուտու սա իրէք մարդիկը
հա պիրէ իչմար կընեն օտկիս վրայ կը
կոխեն:

—Իսկէմնիդ առ տէ աստիյի քովս
անցիր:

Մատմագէլ Գալինիկ սանտալիսինի
ալըպ վալիտէսինին օպիրեանընա կէչտի
կի սրատա, կարսօնուն պիրի, պիր
թէփէ չարգը թուրթուրուվէրտի վէ

գըղլըմլար մատմագէլ Գալինիկի թէք-
միլ իհաթա էթտիկինտէն գօրգուպ
նէգատար սէսի վար իսէ պազըրմաղա
պաչլատը. շիգ տէլիգանլընըն պիրի հէ-
մանտէմ գօշուպ մատմագէլի գու-
ճաքլայարաք քէնտի եանընտա օ-
թուրթմաք իստէտիտէտէ, Միրիճան
աղա արթըք թէհամիւլ իտէմէյէրէք,
տէլիգանլըլը պիր եանա եիթի վէրէ-
րէք, դըզը չէքտի պէրիյէ ալտը:

—Սման թէրպիյէսիդ իմիչին հա
տէտի շիք միւսիւ գահ գահ կիւլէ-
րէք, աթէչին իչինաէն գուրթարտըմ
պըրագայրտըն եանըմտա պիրաղ սէ-
րինյէնէ իտի:

—Շիմտի սէնին աղղընըն էօլիւսի-
նիւ վէրիւրտիմ ամա, տուվա էթ քի
եէրի տէյիլ:

—Սման Միրիճան աղա ասդին ե-
կո, տա կաղինօճիին պօռա քիչ մը
ճուր հասցնէ. . գա աս ինչ ճուն էր
կլիտունուս եկաւ:

—Ճանըմ կեցիր բաթըրտը մընէր
Գալինիկ գըզըմ մէկ թարաֆըդ էրէ-
ցաւ:

—Գա չօճօրիս նութը առնուեր
է, պուտ մը ճուր պէրէք. . հայնալ-
լէթ ըլլայ օդկը" կոյրեր տէ շի գայի:

—Ճանըմ բաթըրտը մ'ընեը, աչ-
խարք արարատ մեզ սէյիր կընեն կօր:
Ֆիլ վագը տա գալապալըք պուն-
լարըն էթրաֆընը իհաթա էտէրէք պիր
թագըմ արսըզլար տախի չէքիչտիրմէ-
յէ պաչլատըլար:

—Սման հայրիկ ինձի տուն տար:

Հայտէցէք, տէյէրէք Միրիճան ա-
ղա գէրիմէսինի գօլթուղընա ալտը վէ
ֆամիլեաղը իլէ պիրիլքտէ գայապալը-
ղըն իչինտէն կիւճ իլէ պիր եօլ պու-
լուպ չըքտը վէ կարսօնու չաղըրըպ
պօրճունու սօրտու:

—Սլթը լօքուլ իւչ գահվէ գ'աչ
բարա:

—Օն սէքիզ զուրուչ էֆէնտիմ:

—Գա ինչ կըսէ, խելք մը ունիմ
հիմայ կը թուցունեմ եանի:

—Մատամ չօ գ'մը իստէտիմ, պաչ-
կա ագչամ կէլ օն բարաեա բիչերիւրիզ
գահվէյի:

—Երկան խօսք պէտք չէ, չու
մէճիտիէի ալ տա իքի զուրուչ կէթիր:

—Գա պարէ թէքմիլ սէյիր ընէինք
նէ կէնէ նէ իսէ:

—Էյ արթըլս կարճ կապէ երթանք
ասըլ աթէչ կէճէսին մեըը եղաւ աս
գիչեր:

Միրիճան աղա մէճիտիյէնին գու-
սուրունը ալտըգտան սօղրա. ֆամիլ-
եաղը իլէ պիրիլքտէ տար էվէ ճան-
աթաք:

Տէվրի կիւնիւ չարչրտա Միրիճան
աղայա տօստարընտան պիրի սօրտու:

—Աճապա աթէչ կէճէսինին մա-
նէասը նէ" տիր:

—Պիլմէմ ամա գանն էտէրտէմ էվ-
լէնմէնին պիր նչանէսի օլմալը ճէվապք
վէրտի:

Սէն Տընիի խանութպաններէն մին
կը ջանար աղջիկը ամուսնացնել: Եւ-
որովհետեւ իւր դրացեաց հեա միչտ-
իւր աղջիկն ամուսնացնելու խօսքը կը-
նէք, օր մը սնոնցմէ մին դիտողու-
թիւն ըբաւ թէ ամուսնանալու համար
տակաւին պրտիկ էր աղջիկը:

—Ինչե՛ր կըսէք, ըսաւ հայրն,
արգէն օրգի մը ծնաւ:

* * *
Տասն և ութը տարեկան գեղուհի
մը կը մեղադրէին թէ իւր արդուղար-
դին պէտք եղածին չափ հոյ չը տա-
նիր:

—Եթէ դուք ձեր անձին այդպէս
անփոյթ կը մնաք, կըսէին նմա, եր-
բէք կարգուելիք չունիք:

—Էյ ի՛նչ ընեմ, ըսաւ միամտօրէն
ես ալ մօրս պէս կընեմ, աղջիկ կը
մնամ:

* * *
Երիտասարդ մը որ իւր մօրաքեռ-
դստեր բուռն կերպիւ սիրահարած էր
օր մը միայնակ գտնուած ատենին
ծնրադրած կաղերսէր նմա թէ գէթ
իրը ողորմութիւն միայն մէկ համբոյր
մը տայ իրեն:

—Չեմ կրնար, պատասխանեց աղ-
ջիկը. զի ես ալ իմ աղքատներս ու-
նիմ: Լ. Ռ.

Թահտագուրուլարընը քիւլլիյէն մահվ
էտէր

ԿԻՃԷ ՍԷՖԱ ԼԱԲԱՍԸ

Սաթըլըր Պահճէ գաբըսընտա գէօր-
րիւնիւն գաբըսընտա 77 Նօմէրօ
Քիւլլիկեան պիրաաէրլէրին էճգաճք
աիւքեանընտա վէ եինէ պիրատէ-
րանը մուճայիլէյիլմիւն Պէյ օղլու
տօղրու եօլտաքի 168 Նօմէրօլու էճ-
ղախանէսինտէ վէ սայիր քեաֆէյի էճ-
ղախանէլէրտէ գուլթուսու 5 զուրուչ:

ՕՅՈՒՆՊԱԶԸՆ ԳԱՐԸԱԸ

Իշպու հիքեայենին իքինճի գըսմը տախի խիթամ պուլմուշ օլմաղլէ, այրըճա ճիլուլէնմիշ սաթընա չըգարըլմըշ տըր. Պու բոմանըն միւնտէրիճաթը. օղուեանկարճա տախի թաստիգ օյու. նաճաղը վէճհլէ, ֆէվզէլատէ ախլէագը համիտէեէ մուվաֆիքըգ միւէս. սիր վէ ճալիպ օյուպ, հէր վէճհլէ գըրաթ վէ միւթալէտսը, թավսիյէեէ շայէսթէ տիր:

Իքի ճիլա պիրլիքտէ 20 զուրուշ ֆիյաթլէ սաթըլմագտա տըր:

Իշպու բոմանը սաթըն ալմագ իս. թէյէնլէր Մէճմուայը Ախպար զաղէ. թասը մաթպաասընա միւրաճաթ էյ. լէմէլէրի վէ եախօտ զաղէթա սաթը. ճըլարընա վէ Մէճմուանըն միւվէզղի. սինէ սըբարըշ էթմէլէրի իլան օլունուր:

ԻԼԱՆԱԹ

Պիր չօղ սէնէլէրտէն պէրու քիւշաա իթմիշ օլտուղում օտտմտա էվ վէ աիւքքեան վէ արսա վէ հէր նէվ աղարաթըն ալըմ սաթըմ ինթիգալ վէ ֆէրաղ վէ իֆրաղ վէ թէվ-

սիր ինթիգալ վէ բէնն վէ պուշտան մատաա էմլաքլարըն ֆաղլա օլտն վէրիլլէրինին նի. գամը տօյրէսինտէ գըյմէթինին թէնզիլի վէ հէր նէվ էմլաք վէ մալ վէ էշեա սիկուրթա մուամէլէսի իճրա օյունուր:

Պէլէտիյէլէրտէ վէրիլի, թանգիֆաթ խարթա վէ էմլաքլարըն իճար վէ իսթիճարը վէ գօնթրաթ օ թանգիֆի վէ տէվալիրի սայիրէլէրճէ մուամէլէ:

Կէրէք տէրսատէթտէ վէ կէրէք թաշրալար իլլին սարաֆիյէ վէ գօնէսիտնա միւթալիք սըբարըշաթ մուամէլաթը իճրատը:

Թիճարէթ, Նուպուզ վէ Նէրի մահքէմլէրինտէ սախի իճրալի վէքեալէթ վէ պիլ իլամաթըն իճրա տօյրէլէրինտէ վաղը օլաճագ մուամէլէրինտէ տախի միւպաշէրէթ վէ հէր նէվ էվրաք ըսթիտա, լայիհա, մուքա. վէլէնամէ թանգիլի օլունուր:

Պու պապտէ միւրաճաթա ըաղպէթ պուշտան գաթլարըն իլլէրինի տէօրիւհտէ վէ հիւնիւ սուրէթլէ թէսիլլէ վէ իճասնաա թէմինաթը գալիլլէ թարաֆրմտան վէրիլլէրէք հէր ճիճէթլէ մէմուշ վէ լսօշուտ իթմէլի վաա իտէրիմ:

Ղալաթմտա քէօթրիւ պաշընտա պէօյիւք իսիլի Բաշա խանընտա Ն. 1 օտտաա մուքիմ

ՏԻԹԱՅԻՇ

Պիպէրեան կարապետ էֆէնտիինի թապու նէշրինէ միւպաշէրէթ էյլէտիլի նէթի.

ձէի ՄԵՐԱՄ վէ ձԻՆԱԵԻԹ ՄԱՀՍՈՒԼԸ նաման բոմանկարըն իլք ճիւզլէրի, պու հաֆթատան պէտ իլէ նէշր օլունմայա պաշլատը:

Պիպէրեան էֆէնտիին իշպու եէնի թէշէպպիւսիւնիւ մուպէնէթի մատտիյէ վէ մանէվիյէ իլէ թէշէիգ իտիլմէսինի մուսիրանէ թավսիյէ իտէրիգ. գիրա պու կիպի էտէպի տախիլինտէ վէ ալլէագը ումուճը թասհիհ իտիճի նէշրիյաթլար խաղա հէմ պիր էյլէնճէ տիր, հէմ տախի բէք պէօյիւք մէնաֆիլի մանէվիլլէսի վար տըր:

Պու իքի բոմանըն իլք իւշ ճիւզիւ մէճճանէն տաղըտըլաճագ, վէ հէր իքիսի պիրլիքտէ օլարագ սապըզը վէճէ իւզրէ ապօնըման մահիյէ 5 զրուշ տըր:

Ապօնէ էաղըմագ իսթէյէնլէր, նաշիրի մուամիլէյհին Ձիշէք բաղարընտա 23 նօմէրօլու մաթպաասարնա, Պահշէ գարուսուտա Սուճու Պօղոս վէ Յակոբ աղալարա վէ զաղէթա սաթան միւվէզղիլէրէ միւրաճաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

Տաշրալար իշին ապօնէ պէտէլի մահիլլէ 6 զրուշ տուր. գօլայըզ օլմագ իւզրէ փօսթա բուլու տախի գապուլ օլունուր:

Պահ մը այս վիճակին մէջ մնալէ յետոյ, զգաց որ գլխէն արիւն կը հոսէր. թաշկինակն հանելով պատուեց և վէրքին պատան ըրաւ և փոքր ինչ կաղզուրելէ վերջը նորէն փորձեց վեր ելնել. ձախ ստըն սոսկալի կերպով հաշմուէր էր, բայց բոլոր ճիգն թափելով ոտքի վրայ ելաւ և պատրաստուեցաւ նորէն վեր մագլցել:

Նոյն գիշերն Նիկոլ չկրցաւ քնանալ, սոսկալի երազներ տեսաւ, որոնց մէջ կառափնառի վրայ անքնդհատ մարդու գլուխներ կը կտրէին, ուստի անկողնէն ելնելով գնաց պատուհան մը բացաւ և սկսաւ Ձիարճակարանի հրապարակը զննել. արշալոյսը նոր կը ծագէր, հանդարտ լուսթիւն մը կը տիրէր ամեն կողմ. կարմրագոյն մթնոլորտին վրայ թխագոյն փոքրիկ ամպի բէկորներ սահելով կանցնէին, որք արեւին նախաշաւիղ մի ճառագայթէն միակողմանի կարմրած, անհունութեան մէջ արեան բիծերու կը նմանէին: Նիկոլ մտախօհ կը դիտէր այս տեսարանը. այս միջոցին հրապարակին հեռաւոր մէկ ծայրէն անորոշ բան մը նըշմարեց և բոլոր ուշադրութիւնը հոն դարձուց. տեսած առարկան հետզհետէ ստուարմանալ սկսաւ. խուճը մը մարդիկ էին որ կանոնաւոր կերպիւ զէպ ի ապարան կը յառաջանային. ետեւէն ուրիշ խուճը մ'ալ տեսնուեցաւ որ ա-

— Հիմալ ըսէ տեսնենք ի՞նչ պատահեցաւ:

— Տէրիմ, կուզէ՞ք տէրութեան ծառայութիւն մը մատուցանել, միանգամայն չորս անմեղներու գլուխներն աղատել, որոց մէջ կը գտնուի նաև Նիղամ ուստասի Յարութիւն ամիրան ձեր սիրելի բարեկամը:

— Բայց ամբողջ եղելութիւնը պատմէ ինձ, պէտք է գիտնամ ամեն բան:

Բագարատ տեղէն ելնելով գնաց զգուշութեամբ սրահին դրան նիգը դրաւ և մի առ մի կոմսին պատմեց խորհուրդին մէջ անցած դարձածը:

Կէս ժամ յետոյ կոմսն հրաման ըրաւ որ կառքն անմիջապէս պատրաստեն:

Բագարատ մեկնելու հրաման խնդրեց:

— Գացէք, ըսաւ կոմսը նորա ձեռքը սեղմելով, հիմա իսկ Գեաթիպ էֆէնտիին ապարանը պիտի երթամ և ձեզ ալ կարևոր պատուէր մը ունիմ, արկածներու մէջ ինքզինքնիդ խնայեցէք:

— Անհօգ եղիք կոմս, դարձեալ կ'աղերսեմ ձեզ որ Նիկոլի անունը չյայտնէք:

— Իմ կամքիս հակառակ, ալ մէկ մը խօսք տուի ձեզ:

Բագարատ խոնարհութիւն մը ընելով մեկնեցաւ, և կոմսը սենեկապանը կանչեց որ զինքը հագուեցնէ. տասն վայրկեան վերջը կառքը նստելով Գարագէօյ իջաւ, անդ դեսպանա-

ՏՕՔԹ. Ս. ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ
ԲԵՐԱ ՇԻՇԼԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻԻ 11

Կը գտնուի
Ամեն առաւօտ, ժամը 3էն 6, կամուրջին դէմ Բիւշիւրեան եղբարց Դեղարանը :

Երկուշաբթի և Ուրբաթ 7էն 10 Պէլլերպէյ ի Դեղարանն Շարքիյէ. Ուրբաթ միայն ձրի :

Երեքշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ 7էն 10, իւր բնակարանը. Հինգշաբթի միայն ձրի :

Չորեքշաբթի (ձրի) 7էն 10 Սամաթիա. Թրանվայի ճատտէն, Հռովմէական Հայոց Եկեղեցւոյն դիմաց. Թիւ 337 տունը :

Տօքթօր Ռաֆայէլեան ընդհանուր հիւանդութիւններէ զատ, մասնաւոր եղանակաւ կը դարմանէ նաև արանց և կանանց միզանցքային և ծննդական գործարանաց վերաբերեալ հիւանդութիւնները, զորօրինակ գաղիական

ախտք, ամուրթիւն, անկարութիւն և այլն :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Գառամեայ Տեղեկա. Հոգարձութեան

Ս. ՓՐԿՉԻ

Ազգային Հիւանդանոցի

1883 յունվար 1 — 1886 դեկտ. 31)

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Ազգային յիւանմեայ նկարագիր

Գրեց. ԲԻԻԶԱՆԴ ԲԷՉԵԱՆ

Սոյն երկու հրատարակութիւնքի միասին կը վաճառին ի նպաստ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին, ի դին մէկ քառօրդ Օսմանեանոսկի:

ՍԵՊՈՒՀ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Սուլթան Համաժ փողոց Թիւ 47

Նոր մրցում վայելուչ, Դիմացկուն և Աժան կօշիկներու Թէ արանց, Թէ կանանց և Թէ տղայոց համար .

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Յ. ՍԱՔԱՆԵԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պ Ի Պ Է Ր Ե Ա Ն

Պոլիս 2ԻՆՏ-Կազարթիւ 23

տան յատուկ նաւակը անմիջապէս պատրաստեցին և կոմսը Պահճէ գաբու ելնելով իւր չորս մարդերով ուղղակի Բեաթիպ էֆէնտիին ապարանը դիմեց :

ԳԼՈՒԽ Բ.

ՋՐ Հ Ո Ր Ը

Եէնիչէրեաց խորհուրդը վերջանալէ յետոյ Սողոմոնին կարծածին պէս Նիկոլ չէր մեկնած ապարանէն . երբ ամեն ոք մեկնեցան սրահէն Նիկոլ ևս Գապագճը օղլուէն հրաման խնդրեց մեկնելու . բայց Գապագճը օղլու չթօղլուց զինքը :

—Այս գիշեր իմ հիւրս ես, ըսաւ, արդէն այս ատեն մինչև Խասգիւղ երթալ վտանգաւոր է :

Նիկոլ առարկութիւն մը չըրաւ և ազային հետ ապարանին վերի յարկը ելան ուր ընդարձակ սենեկի մը մէջ Նիկոլի համար պատուական անկողին մը պատրաստուած էր . Գապագճի օղլու իւր մարդոցմէ միոյն հրամայեց որ հիւրը իւր պառկելու սենեակը առաջնորդէ, ինքն ալ իւր սենեակը քաշուեցաւ . կէս ժամ

վերջը սպարանին բոլոր ճրագներն մարած էին . Գառնանք Արսէնի որ մառանին մէջ Անձկութեան խուց կոչուած նկուղին հորին մէջ թողած էինք :

Բագարատայ հրահանգին համեմատ, Արսէն մտածեց հորէն վեր ելնելով դրան Նիզը դնել և առայս հորին բոլորակ որմը ոտիցը իբր յենարան գործածելով հաղիւ թէ հորին բերանը հասած էր, խախուտ քարի մը վրայ կոխելով քարը ոտքին տակէն սահեցաւ, նոյն հետայն հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով հորին յատակն ինկաւ նուազած . խեղճը դժնդակ կերպով հաշմուած էր :

Արսէն ինկած պահուն գլուխէն թեթեւ կերպով վիրաւորուած էր և արիւնը քունքն ի վար կը վազէր, այս արեան հոսումէն Արսէն տակաւ սթափեցաւ իւր նուաղումէն և առաջին անգամ ոտքի ելնել ուզելուն, սոսկալի ցաւեր զգաց. կը խորհէր թէ առանց ո և է օգնութեան յոյս մը ունենալու հորին մէջ անօթութենէ սովամահ պիտի ըլլար. պահ մը յոյս մը ունեցաւ թէ Բագարատ կուգայ զինքը կաղատէ, բայց այս յոյսն ալ մարեցաւ, խորհելով թէ դձնապանը առաւօտուն դրան բաց մնացած ըլլալը անշուշտ նշմարելով, վրայէն պիտի կղպէր . գործած ոճիրները միտքը բերաւ, ի սրտէ զզջաց և արտասուեց :